

Четвъртък, 14 март 2013 г.

P7_TA(2013)0088

Енергийна пътна карта за периода до 2050 г.

Резолюция на Европейския парламент от 14 март 2013 г. относно Енергийна пътна карта за периода до 2050 г. — бъдеще с енергия (2012/2103(INI))

(2016/C 036/11)

Европейският парламент,

- като взе предвид Съобщението на Комисията относно „Енергийна пътна карта за периода до 2050 г.“ (COM(2011)0885) и придружаващите работни документи,
- като взе предвид Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност ⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 12 юни 2012 г. относно ангажиране със сътрудничество в областта на енергийната политика с партньори извън нашите граници: стратегически подход за сигурни, устойчиви и конкурентни енергийни доставки ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 15 март 2012 г. относно Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност ⁽³⁾,
- като взе предвид своята резолюция относно промишлените, енергийните и други аспекти на шистовия газ и нефта ⁽⁴⁾ и своята резолюция относно въздействието върху околната среда на дейностите по извличане на шистов газ и шистов нефт ⁽⁵⁾, приети на 21 ноември 2012 г.,
- като взе предвид член 48 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика и становищата на комисията по външни работи, комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните, комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите и комисията по регионално развитие (A7-0035/2013),
- A. като има предвид, че следва да се припомни, че стълбовете на енергийната политика на ЕС са устойчивостта, сигурността на доставките и конкурентоспособността;
- B. като има предвид, че трябва да бъде взета предвид конкурентоспособността на европейската промишленост посредством адекватни политики и инструменти и чрез адаптиране към процес, който би довел до реиндустриализация на икономиката на ЕС;
- B. като има предвид, че е в интерес на държавите членки да намалят своята зависимост от вноса на енергия с нестабилни цени и да разнообразят доставките на енергия;
- G. като има предвид, че предизвикателството на енергийната сигурност е да се намали неяснотата, която създава напрежение между държавите, и да се ограничат недостатъците на пазара, които възпрепятстват ползите от търговията както за доставчиците, така и за потребителите;
- D. като има предвид важноста да се получи ранна индикация за това дали амбициозните цели на Пътната карта могат да бъдат постигнати и да се преразгледа въздействието върху икономиката на ЕС, не на последно място по отношение на глобалната конкурентоспособност, заетостта и социалната сигурност;
- E. като има предвид, че държавите членки, енергийните компании и широката общественост се нуждаят от ясна представа за посоката на енергийната политика на ЕС, която трябва да бъде подкрепяна от повече сигурност, в т.ч. ориентири и цели за 2030 г., с оглед насърчаване на дългосрочните инвестиции и намаляване на съпътстващите ги рискове;

⁽¹⁾ ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1.

⁽²⁾ Приети текстове, P7_TA(2012)0238.

⁽³⁾ Приети текстове, P7_TA(2012)0086.

⁽⁴⁾ Приети текстове, P7_TA(2012)0444.

⁽⁵⁾ Приети текстове, P7_TA(2012)0443.

Четвъртък, 14 март 2013 г.

Цели на Енергийната пътна карта за периода до 2050 г.

1. Признава ползите за държавите членки от съвместната им работа за преобразуване на енергийната система; одобрява следователно Енергийната пътна карта за периода до 2050 г. на Комисията като основа за предлагане на законодателни и други инициативи относно енергийната политика, с оглед разработване на политическа рамка за периода до 2030 г., която да включва ориентири и цели, свързани с емисиите от парникови газове, възобновяемите енергийни източници и енергийната ефективност, с цел създаването на амбициозна и стабилна правна и регулаторна рамка; отбелязва, че определянето на цели в областта на енергетиката за 2050 г. и за периода преди това предполага паневропейско управление; предлага приемането, в дух на солидарност, на стратегия, която да позволява на държавите членки да си сътрудничат в рамките на Пътната карта в дух на солидарност — създаване на Европейска енергийна общност; насърчава работата по определяне на политическа рамка за периода до 2030 г. в срок, подходящ за осигуряване на сигурност на инвеститорите;
2. Отбелязва, че по своята същност предложените сценарии за 2050 г. не са детерминистични, а по-скоро служат като основа за конструктивен диалог относно това как да се преобразува европейската енергийна система, за да се изпълни дългосрочната цел за намаляване на емисиите от парникови газове с 80 до 95 % под равнищата от 1990 г. до 2050 г.; подчертава, че всички прогнози относно бъдещето на енергетиката, включително Енергийната пътна карта, се основават на определени предположения по отношение на технологичното и икономическото развитие; призовава следователно Комисията редовно да актуализира Пътната карта; посочва, че оценката на въздействието на Комисията не анализира подробно възможните траектории за всяко отделна държава членка, група държави членки или регионален клъстер до 2050 г.;
3. Приветства факта, че в Енергийната пътна карта за периода до 2050 г. на Комисията се разглеждат различни сценарии; подчертава, че както сценариите, основаващи се на настоящите тенденции, така и тези, основаващи се на намаляване на емисиите на въглерод, не са нищо повече от прогнози; отбелязва, че като такива те със сигурност не обхващат всички възможности и поради това могат единствено да предлагат идеи за бъдещата структура на енергийните доставки в Европа;
4. Подчертава, че подготвените за Енергийната пътна карта на Комисията за периода до 2050 г. прогнози трябва да бъдат допълнително развити, включително въз основа на модели, различни от модела на енергийна система „PRIMES“, както и че трябва да бъдат очертани допълнителни нисковъглеродни сценарии, така че да се насърчи по-добро разбиране на алтернативните подходи за осигуряване за в бъдеще на сигурни, ефективни по отношение на разходите енергийни доставки с ниски нива на емисии за Европа;
5. Отчита факта, че електричеството от нисковъглеродни източници е от изключително значение за намаляване на емисиите на въглерод, което изисква сектора на електропроизводството в ЕС да е почти без въглеродни емисии до 2050 г.;
6. Подчертава значението на енергийната политика на ЕС в разгара на икономическата и финансова криза; подчертава ролята на енергетиката за ускоряване на растежа и конкурентоспособността на икономиката и създаването на работни места в ЕС; призовава Комисията да предложи стратегии за след 2020 г. и да представи възможно най-скоро политическа рамка за периода до 2030 г. за енергийна политика на ЕС; счита, че тази политическа рамка следва да съответства на програмата на ЕС за намаляване на емисиите на въглерод до 2050 г. и че следва да отчита посочените в Пътната карта удовлетворяващи всички участници варианти; призовава за предприемането на действия за свеждане до минимум на отрицателното въздействие на енергийния сектор върху околната среда, като същевременно се отчита въздействието на предприетите действия върху конкурентоспособността на националните икономики и икономиката на ЕС, както и върху сигурността на доставките на енергия за гражданите;
7. Посочва тревожната ситуация в България през първите месеци на 2013 г. и необходимостта да се осигурят ниски цени на електроенергията посредством енергийна политика на ЕС, която гарантира конкурентоспособността на икономиките на държавите членки на световния пазар; особено по време на икономическа криза този аспект трябва да се отчита;
8. Отбелязва, че прилагането на политики за околната среда и климата без да се отчитат предизвикателства като енергийната сигурност не може да бъде заместител на енергийна политика, провеждана в съответствие с принципа на устойчиво развитие, която гарантира на настоящите и бъдещите поколения справедлив, универсален и конкурентен достъп до енергийни източници, като същевременно се зачита околната среда;
9. Насърчава държавите членки да увеличат продължаващите си усилия за постигане на настоящите цели за 2020 г. в областта на енергийната политика на ЕС, по-специално целта за увеличаване на енергийната ефективност с 20 % до 2020 г., изпълнението на която понастоящем изостава от графика; подчертава, че своевременното и пълно изпълнение на разпоредбите на Директивата за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници ⁽¹⁾ е от решаващо значение за постигането на целта на ЕС за най-малко 20 % до 2020 г.;

⁽¹⁾ Директива 2009/28/ЕО от 23 април 2009 г., (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16). Предложение за изменение (COM(2012)0595) се обсъжда в момента.

Четвъртък, 14 март 2013 г.

10. Призовава Комисията да приеме стратегията за регионална енергийна специализация, която да позволи на регионите да разработват онези енергийни източници, които осигуряват най-ефикасния начин за постигане на целите на Европа за периода до 2050 г., например слънчевата енергия в южните части, и вятърната енергия на север;

11. Счита, че преходът към енергийно ефективна икономика с ниска въглеродна интензивност представлява възможност за постигане не само на устойчивост, но и на сигурност на доставките и на конкурентоспособност в Европа, както и че намаляването на емисиите на парникови газове може да бъде конкурентно предимство на разрастващия се световен пазар за свързани с енергията стоки и услуги; подчертава, че това представлява възможност за МСП в ЕС, развиващи дейност на пазара на енергия от възобновяеми източници, която дава отличен стимул за развиване на предприемачеството и иновациите и би могла да представлява основен източник за създаване на работни места;

12. Подчертава, че една ясна, съгласувана и последователна политика и регулаторна рамка е от съществено значение за стимулиране на необходимите инвестиции в определените в Пътната карта печеливши за всички участници технологии по един икономически ефикасен и устойчив начин; подчертава основните цели на стратегията „ЕС 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и призовава такъв политически подход да се следва и след 2020 г.; отбелязва, че за вземането на информирано и балансирано решение относно стратегиите за след 2020 г. ще бъде необходим преглед на съществуващите стратегии за 2020 г.; подчертава значението на една енергийна стратегия, насочена към засилване на енергийната сигурност, конкурентоспособността на икономиката и промишлеността на ЕС, създаване на работни места, социалните аспекти и екологичната устойчивост, чрез мерки като увеличаване на използването на възобновяеми енергийни източници, диверсифициране на пътищата, доставчиците и източниците, включително по-добра взаимосвързаност между държавите членки, енергийна ефективност, и по-ефикасно и оптимизирано проектиране на електроенергийна система, за да се засилят инвестициите в устойчиво производство на енергия и в технологии за осигуряване на резервен капацитет и балансиране;

13. Отбелязва, че функционирането на пазарите на въглеродни емисии и цените на енергийните източници играят основна роля за определянето на поведението на участниците на пазара, в т.ч. промишлеността и потребителите; призовава за това политическата рамка за периода след 2020 г. да се ръководи от принципа „замърсителят плаща“ и от дългосрочни правила за гарантиране на сигурност за участниците на пазара;

14. Припомня, че е в компетенциите на всяка държава членка да определи своя енергиен микс; отбелязва, че Енергийната пътна карта за периода до 2050 г. допълва националните, регионалните и местните усилия за модернизиране на доставката на енергия; отбелязва поради това необходимостта държавите членки да работят заедно въз основа на общи цели; подчертава освен това много важната роля на ЕС за преобразуване на енергийната система, което да е добре координирано, да обхваща целия Съюз, да е взаимосвързано и устойчиво, включително чрез гарантиране на национални политики, които да съответстват на целите и законите на ЕС; настоятелно приканва държавите членки и Комисията да продължат да следват варианти, които могат да доведат до постигане на дългосрочните цели на ЕС в областта на енергетиката и изменението на климата (така както са договорени от Съвета) като част от глобалните усилия, по технологично диверсифициран, устойчив, икономически ефективен, конкурентен и сигурен начин, с възможно минимално изкривяване на пазара, и да продължат усилията на национално равнище за пълно използване на потенциала на разходно-ефективното пестене на енергия, поддържано, наред с другото, чрез наличните финансови инструменти на ЕС; признава в същото време ползите от разработването на координиран и, когато е възможно, общ европейски подход, който следва да отчита специалните характеристики на енергийните системи с малък мащаб и произтичащата нужда от гъвкавост;

15. Подчертава, че основаването на енергийните системи на държавите членки на ЕС на собствените им енергийни ресурси и върху способността им да имат достъп до тях е основен стълб на енергийната сигурност на ЕС; счита, следователно, че от тази перспектива би било най-рационално за държавите членки да развият онези енергийни технологии, за които имат потенциал и опит, и които им гарантират непрекъснати и стабилни доставки на енергия, при поддържане на стандартите в областта на околната среда и климата;

16. Изтъква, че основната тенденция на планираните действия не следва да се съсредоточава върху постигането на низходящи сценарии във връзка с целите за намаляване, както е понастоящем, а върху изпълнението на сценарии за действие, които отчитат въпроси като съществуващия потенциал в държавите членки, перспективите за развитие на икономически ефективни нови технологии и глобалните ефекти от изпълнението на предлаганата политика, за да могат да се предложат цели за намаляване за следващите години (възходящ подход);

17. Приема заключенията в Енергийната пътна карта за периода до 2050 г., че преходът към устойчив енергиен сектор в целия ЕС е технически и икономически осъществим и, според анализа на Комисията, в дългосрочен план ще струва по-малко, отколкото продължаването на сегашните политики; изтъква обаче, че следва да се отчита националният контекст, който може значително да се различава в отделните държави членки;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

18. Счита, че целите за 2050 г. никога няма да бъдат постигнати, ако ЕС не поеме своята отговорност и не изиграе ключова роля при прехода, особено по отношение на големи проекти като изграждането на вятърни паркове по крайбрежието на Северно море; счита, че за трансгранична инфраструктура, която засяга няколко или всички държави членки, ЕС следва да очертае приоритетни проекти и да действа като ключов инвеститор, като по този начин подсилва частните инвестиции;

19. Признава, че нарастващото значение на електрическата енергия в бъдещия енергиен микс изисква всички начини за нисковъглеродно производство на електроенергия (свързани с ефективност на преобразуването, възобновяеми енергийни източници, улавяне и съхранение на въглероден диоксид и ядрена енергия) да бъдат използвани за да бъдат постигнати целите в областта на климата без да се застрашава конкурентоспособността и сигурността на доставките;

20. Подчертава, че осигуряването на изцяло развита трансгранична енергийна инфраструктура и механизъм за обмен на информация в рамките на Съюза е предварително условие за успеха на Пътната карта; подчертава следователно необходимостта от силна координация между политиките на държавите членки и за съвместно действие, солидарност и прозрачност в областта на външната енергийна политика, енергийната сигурност и инвестициите в нова енергийна инфраструктура;

21. Изразява съжаление, че Комисията не е изпълнила препоръките след партньорската проверка на Консултативната група за Енергийната пътна карта за периода до 2050 г.; призовава Комисията да представи актуализирана версия на Енергийната пътна карта, като вземе предвид тези препоръки;

Основни елементи на дългосрочната стратегия

22. Приветства заключенията в Енергийната пътна карта за периода до 2050 г. за сходства между действията, които трябва да бъдат предприети съгласно анализирания сценарий за преобразуване на енергийната система на ЕС; в този контекст приветства заключенията на Комисията, че нарастващото използване на възобновяеми източници на енергия, енергийната ефективност и енергийната инфраструктура, включително интелигентните мрежи, са удовлетворяващите всички участници варианти, особено когато се определят от пазара, независимо от конкретно избрания път за постигане на „енергийна система без въглеродни емисии до 2050 г.“; приканва Комисията да проучи сценарий за съчетаване на „висок дял възобновяеми енергийни източници и висока енергийна ефективност“; счита, че избирането на конкретния път ще допринесе за инвестиционната сигурност;

23. Счита, че финансовата криза следва да бъде използвана като възможност за преобразуване на обществения модел на ЕС в посока икономика с висока енергийна ефективност, основана изцяло на възобновяеми източници и устойчива на изменението на климата;

24. Признава, че по-големият дял на енергията от възобновяеми източници в енергийния микс след 2020 г. е ключов аспект на една по-устойчива енергийна система; признава освен това, че всички сценарии от Съобщението на Комисията предполагат по-висок дял на енергията от възобновяеми източници в енергийния микс на ЕС от около 30 % в брутното крайно потребление на енергия през 2030 г. и от поне 55 % през 2050 г.; подчертава, че преминаването към по-добра политика в областта на енергийната ефективност може да улесни постигането на по-голям дял на възобновяемите енергийни източници; призовава Комисията изрично да вземе предвид децентрализираното производство на електроенергия при оценките в бъдеще; призовава освен това Комисията ясно да очертае финансовите, техническите и инфраструктурните пречки пред растежа на децентрализираното производство на електроенергия в държавите членки;

Енергийна ефективност

25. Подчертава, че подобрената енергийна ефективност и енергоспестяването ще играят важна роля в преобразуването на енергийната система и че постигането на целите за 2020 г. са предпоставка за постигането на по-нататъшен прогрес до 2050 г.; препоръчва в тази връзка държавите членки да увеличат усилията си за пълно прилагане на наскоро приетата Директива за енергийна ефективност и препоръчва включването на кампании за повишаване на информираността и за енергийна ефективност в националните образователни програми на държавите членки; препоръчва държавите членки и Комисията да полагат повече усилия за включването на национални идеи и ангажирането на националните банки за развитие и да подкрепят обмена на най-добри практики; припомня, че енергийната ефективност, когато се прилага правилно, е разходно-ефективен начин за постигане на дългосрочните цели на ЕС по отношение на пестенето на енергия, изменението на климата и икономическата и енергийната сигурност; признава, че преходът към икономика с по-висока енергийна ефективност може да ускори разпространението на новаторски технологични решения, да намали вноса на изкопаеми горива и да подобри конкурентоспособността и растежа на промишлеността в Съюза, счита, че преминаването към по-добра политика за енергийна ефективност следва да обхваща цялата верига на предлагане и търсене на енергия, в това число преобразуването, преноса, разпределението и снабдяването, успоредно с промишленото потребление и потреблението в сградите и на домакинствата; подчертава, че дългосрочната стратегия на ЕС по отношение на енергийната ефективност следва да разглежда намаляването на потреблението на енергия в сградите като централен елемент, като се има предвид огромният потенциал за пестене на енергия на вече осъществяваното обновяване на сгради; подчертава, че е необходимо съществено да се подобряват сегашният темп и качеството на обновяване на сградите, което да позволи на ЕС значително да намали потреблението на енергия на съществуващия сграден фонд с 80 % до 2050 г. в сравнение с равнищата през 2010 г.; призовава в тази връзка държавите членки да приемат амбициозни дългосрочни стратегии за обновяване на сградния фонд, както се изисква съгласно Директивата за енергийна ефективност;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

26. Подчертава неотложната необходимост от нова, модернизирана, интелигентна и гъвкава енергийна инфраструктура, и по-специално от интелигентни мрежи, която да позволи по-гъвкав резервен капацитет и възможности за балансиране, включително отделни микроинсталации за производство и съхранение на електроенергия, нови начини на използване на електроенергията (като електрически превозни средства), програми за оптимизация на потреблението (включително интелигентни измервателни уреди) и изцяло интегрирана европейска мрежова система, с цел, наред с другото, интегриране на всички енергийни източници в ЕС, както се оказва необходимо; припомня, че оптималните по отношение на разходите политики се различават в зависимост от моделите на търсене, потенциала за предлагане, географските характеристики и икономическите условия на местно равнище; подчертава, освен това, неотложната необходимост от създаване на стабилна и предсказуема регулаторна рамка, както и от пазарни механизми на равнището на ЕС, които да увеличат гъвкавостта, включително капацитета за поемане и съхранение, и от съфинансиране от ЕС на инфраструктурни проекти от общ интерес, които са в съответствие с Насоките за енергийна инфраструктура и Механизма за свързване на Европа;

27. Отбелязва, че за изграждане на нова енергийна инфраструктура в Европа са необходими финансови средства на ЕС и на държавите членки, включително бюджетни и инвестиционни политики, като се вземат предвид разходите за ново строителство и за извеждане от експлоатация на остарели съоръжения и за програми за екологична и социална рехабилитация в съответните региони;

28. Оправя искане към Комисията да проучи потенциала и възможните технологии за съхранение на енергия в ЕС по холистичен начин, посредством интеграцията на вътрешния енергиен пазар на ЕС, включително капацитета на енергийната мрежа, политиките в областта на енергетиката и изменението на климата и защитата на интересите на потребителите, така че да могат да се постигнат целите на ЕС в областта на енергетиката и климата, да се намали външната енергийна зависимост и да се създадат истински единен пазар и равни условия в областта на енергетиката с възможно най-висока степен на сигурност на енергийните доставки за в бъдеще;

Енергия от възобновяеми източници

29. Подчертава, че един по-европейски подход към политиката в областта на енергията от възобновяеми източници е от ключово значение в средносрочен и дългосрочен план; насърчава държавите членки и техните региони да подобрят сътрудничеството си, включително като използват в по-голяма степен договореностите за сътрудничество, предвидени в Директивата за възобновяемите енергийни източници, с цел оптимизиране на ефективността на разпространението на производството на енергия от възобновяеми източници, намаляване на разходите за него и гарантиране на повече инвестиции в рамките на ЕС там, където те ще бъдат най-продуктивни и ефикасни, като се отчитат специфичните характеристики на всяка държава членка; подчертава важноста на определянето на цели; посочва в този контекст важната роля на Комисията като посредник при координирането, осигуряването на финансова подкрепа и изготвянето на необходимите анализи на възобновяемите енергийни ресурси и потенциала за държавите членки и приветства декларираното ѝ намерение да разработи насоки за търговия с енергия от възобновяеми енергийни източници; посочва, че в дългосрочен план енергията от възобновяеми източници ще заеме централно място в енергийния микс на ЕС с преминаването от технологично разработване към масово производство и използване, от малък към по-широк мащаб, интегриращ местни и по-отдалечени източници, и от субсидиране към конкурентоспособност; подчертава, че нарастващото използване на възобновяеми енергийни източници изисква да бъдат направени промени в политиките и структурата на енергийния пазар, с оглед приспособяване на пазарите към тази реалност и постигане на по-голяма пазарна интеграция, по-специално като се поощрява гъвкавостта и приноса към стабилността на мрежата; подчертава значението на стабилните регулаторни рамки, както на равнището на ЕС, така и на равнището на държавите членки, за стимулиране на инвестициите; подчертава необходимостта от опростени административни процедури и стабилни и ефективни схеми за подпомагане, които могат да бъдат адаптирани с течение на времето и постепенно премахнати с усъвършенстването и придобиването на конкурентоспособност на технологиите и веригите за доставки и намирането на решения на недостатъците на пазара; подчертава обаче, че промените със задна дата в схемите за подпомагане подкопават доверието на инвеститорите и така повишават както рисковете, свързани с инвестициите, така и разходите за тях;

30. Признава, че при целите в областта на възобновяемата енергия са постигнати успехи и призовава държавите членки да прилагат необходимите стабилни политики за постигане на техните цели за 2020 г.;

31. Припомня ролята на проекти като „Desertec“ и използването на възобновяеми енергийни източници в съседни региони; подчертава перспективата проектът „Хелиос“ да доведе до пренос на електрическа енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници, от Югоизточна Европа до Централна Европа, както и за по-нататъшно разширяване на използването на вятърна енергия в Северно море и други региони; подчертава, че възможността за внос на електроенергия, произведена от възобновяеми източници от съседни региони, трябва да бъде допълнена с насърчаване и улесняване на развитието на възобновяеми източници на енергия, например в Южното Средиземноморие и в региона на Северно море, както и с по-голяма взаимосвързаност в рамките на европейските мрежи;

32. Подчертава, че при сегашните технологични условия за много възобновяеми енергийни източници понастоящем е невъзможно да се гарантират стабилни доставки на енергия, което води до необходимостта от поддържане в готовност за доставка на запаси от енергия от конвенционални източници на енергия; призовава Комисията във връзка с това да представи анализ на това как възобновяемите източници на енергия могат да се развият устойчиво и, преди всичко, как да се подкрепят стабилни източници на възобновяема енергия; счита, че в случаите на по-нестабилните източници на енергия следва да се извършват анализи на разходната ефективност на осигуряването на резервна електроенергия и да се разработват технологии за съхранение на енергия;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

33. Подчертава, че за да се постигне декарбонизация на енергийните доставки на ЕС в дългосрочен план, е необходима по-тясна интеграция със съседните държави и региони като Норвегия, Швейцария и Южното Средиземноморие; подчертава, че Европа може да спечели от развитието на съществени възобновяеми източници на енергия в тези региони, които да задоволяват както местното търсене, така и — с развитието на мрежовите връзки на далечни разстояния — ограничен процент от търсенето в ЕС; отбелязва, че по-голямата взаимосвързаност ще даде възможност на държавите членки за износ и внос на електроенергия от възобновяеми източници, за да се осигурят надеждни доставки на енергия и да се балансира променливото производство на електроенергия, като например от вятърна енергия; посочва в този контекст, че взаимосвързаността с Норвегия предлага особено предимство за ЕС, тъй като отваря достъп до значителния капацитет за съхранение на електроенергия на норвежките водноелектрически централи;
34. Подчертава значението на микропроизводството на енергия за увеличаване на дела на възобновяемите източници на енергия; подчертава освен това значението на микропроизводството за увеличаването на енергийната ефективност, осигуряването на енергийните доставки и ангажирането на гражданите в тяхното собствено енергопотребление и в борбата срещу изменението на климата; подчертава във връзка с това необходимостта от съгласувана стратегия на ЕС относно микропроизводството, която да включва мерки за обновяване на енергийната инфраструктура, намаляване на законодателните тежести и обмен на най-добри практики по отношение на фискалните стимули;
35. Подчертава необходимостта от осигуряване на достатъчно силна политическа рамка за периода след 2020 г. за технологиите за енергия от възобновяеми източници, които все още не са достигнали равнопоставеност в електропреносната мрежа, с цел да се покрият, а по-късно постепенно да се премахнат субсидиите;
36. Отбелязва, че сценариите на Енергийната пътна карта до 2050 г. предполагат по-големи количества биогорива; счита, че по отношение на това Комисията следва да подкрепя преминаването към биогорива от трето поколение, базирани на отпадъци от хранителни земеделски култури, и да налага подобни условия върху вноса на биогорива;
37. Отправя искане към Комисията да представи предложение как да бъде увеличена ефикасността на използването на възобновяеми енергийни източници на територията на ЕС и неговите региони; счита, че в средносрочен план биха могли да бъдат създадени пазарни групи за възобновяеми енергийни източници на регионално равнище;
38. Призовава държавите членки и Комисията да подкрепят и насърчават глобални политики за отворен пазар за стоки, основаващи се на възобновяеми енергийни източници и да гарантират премахването на всички търговски бариери, като по този начин увеличат конкурентоспособността на ЕС, насърчавайки износа на технологии за производство на енергия от възобновяеми източници;
39. Признава, че целите за възобновяеми енергийни източници бяха успешни и следва се удължат до 2030 г.; призовава държавите членки да продължават да спазват графика за постигане на целите си за 2020 г.; изразява загриженост поради увеличаващите се в държавите членки резки промени в механизмите за подпомагане на възобновяемата енергия, по-специално промени със задна дата и замразяването на подпомагането; призовава Комисията да следи внимателно прилагането на Директивата за възобновяемите енергийни източници и, ако е необходимо, да предприеме действия; призовава държавите членки да осигурят стабилни рамки за инвестиции в производството на енергия от възобновяеми източници, включително стабилни и редовно преразглеждани схеми за подпомагане и рационализирани административни процедури;
40. Призовава Комисията и държавите членки да повишат значително сумите, заделени за мерки за енергийна ефективност в бъдещата Многогодишна финансова рамка;

Инфраструктура и вътрешен енергиен пазар

41. Подчертава, че тъй като ЕС се стреми към енергийна сигурност и енергийна независимост, е необходимо вниманието да бъде съсредоточено върху изграждането на модел на енергийна взаимозависимост между държавите членки чрез гарантиране на бързо завършване на вътрешния енергиен пазар на ЕС и на инфраструктурата на европейската интелигентна мрежа и супермрежа, свързваща Севера, Юга, Изтока и Запада, за да се използват по най-добрия начин сравнителните предимства на всяка държава членка, както и чрез използването на пълния потенциал на децентрализираното и микромасшабно енергопроизводство и интелигентните енергийни инфраструктури във всички държави членки; подчертава значението да се гарантира, че развитието на политиките и регулаторните промени в държавите членки съответстват напълно на разпоредбите на трите пакета за либерализация, че водят до отстраняване на оставащите „заприщания“ в инфраструктурата и недостатъци на пазара и не издигат нови бариери пред интеграцията на пазара на електричество и газ; подчертава освен това, че при вземането на решения в областта на енергийната политика във всяка национална система трябва също да се отчита как тези решения биха могли да се отразят върху други държави членки; счита, че би било желателно да се определи дали и как експертните знания и възможностите на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (АСЕР) биха могли да се използват при изпълнението на горепосочените задачи;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

42. Признава, че проектите за енергийна инфраструктура се характеризират с големи предварителни инвестиции, които значително ще бъдат намалени от цялостното използване на възможностите за пестене на енергия и от 20 до 60-годишен оперативен живот; припомня, че настоящата пазарна среда е крайно непредсказуема и поради това инвеститорите се колебаят, когато става въпрос за инвестиции в развитие на енергийна инфраструктура; подчертава, че следва да се подкрепят нови стратегии, включително стратегията „на първо място пестене на енергия“ и новаторски инструменти, за да се намали нуждата от инвестиции в инфраструктура, позволяващи бърза адаптация към бързо променящата се среда;

43. Подчертава необходимостта от изпълнение на настоящите политики и регламенти, така че да се подобри използването на съществуващата енергийна инфраструктура в полза на потребителя в ЕС; призовава Комисията и ACER да наблюдават по-стриктно националното прилагане на правила като тези, свързани с принципа „използваш или губиш“;

44. Подчертава необходимостта от изграждане на напълно интегриран европейски енергиен пазар до 2014 г.; отбелязва значението на пълното прилагане на законодателството в областта на вътрешния енергиен пазар във всички държави членки и необходимостта да се гарантира, че нито една държава членка и нито един регион няма да останат изолирани от европейските газопреносни и електропреносни мрежи след 2015 г.; подчертава необходимостта от отчитане на социалното въздействие и разходите за енергия, като същевременно се гарантира, че цените за енергия са по-прозрачни и по-добре отразяват разходите, включително разходите, свързани с околната среда, когато те не са взети изцяло предвид;

45. Отбелязва създаването на механизъм за обмен на информация във връзка с междуправителствени споразумения между държавите членки и трети държави относно енергийната политика, като се има предвид, че този механизъм е насочен към повишаване на прозрачността на политиката, координацията и ефективността в ЕС като цяло; призовава държавите членки да покажат още амбиции за гарантирането на това, че не се стига до сключване на споразумения, които са в противоречие със законодателството в областта на вътрешния енергиен пазар; счита, че Комисията следва да може да преглежда проекти на споразумения с оглед на тяхната съвместимост с това законодателство и да участва в преговори по целесъобразност; счита, че механизмът за обмен на информация е стъпка към по-нататъшно координиране на закупуването на енергия извън ЕС, което е от ключово значение за постигането на целите на Енергийната пътна карта за периода до 2050 г.;

46. Подчертава необходимостта да се увеличат стимулите за инвеститорите в енергийния пазар чрез увеличение на нормата на печалба и улесняване — без разхлабване — на бюрократичните процедури.

47. Признава, че финансовата криза затруднява привличането на инвестициите, необходими за преобразуването на енергийната система; изтъква новите предизвикателства, като необходимостта от гъвкав резервен и балансиращ капацитет в енергийната система (напр. гъвкаво производство, стабилна преносна мрежа, съхранение, системи за отговаряне на търсенето, микроинсталации за производство и взаимосвързаност), които да отговорят на очакваното увеличение на дела на енергията от възобновяеми източници, чието производство е неравномерно; подчертава значението на инфраструктурата на равнището на разпределението и важната роля на проактивните потребители и на операторите на разпределителни системи (ОРС) при интегрирането в мрежата на децентрализирани енергийни продукти и мерки за ефективност на потреблението в системата; подчертава необходимостта от правилна оценка на наличния капацитет в Европа и на необходимостта от достатъчна взаимосвързаност и от гъвкав резервен балансиращ капацитет за изравняване на предлагането с търсенето, като така се гарантира сигурността на доставките на електроенергия и газ; посочва, че даването на по-висок приоритет на управлението на потреблението и на производството на енергия от потребителите би засилило значително интегрирането на децентрализирани енергийни източници и подпомогнало постигането на общите цели на енергийната политика;

48. Подчертава, че тъй като настоящата инфраструктура е остаряла, ще са необходими огромни инвестиции при всеки сценарий от Съобщението на Комисията относно Пътната карта за периода до 2050 г.; посочва, че при всеки сценарий, това ще доведе до повишение на цените на енергията до 2030 г.; отбелязва освен това, че според Комисията най-големият дял от това повишение вече се реализира в референтния сценарий, тъй като е свързан с подмяната на поредния 20-годишен, вече напълно отписан капацитет за производство на енергия;

49. Подчертава, че енергийната сигурност на Европейския съюз зависи от по-голямата диверсификация на източниците му на внос; подчертава следователно необходимостта ЕС активно да засилва сътрудничеството със своите партньори; отбелязва забавянето на завършването на Южния коридор; подчертава необходимостта от постигане на енергийна сигурност чрез енергийна диверсификация, припомня значителния принос на втечнения природен газ и флотите за такъв газ за енергийните доставки за ЕС и подчертава потенциала на допълнителен коридор за втечен природен газ в Източното Средиземноморие и Черноморския регион, който да служи като гъвкав носител на енергия и стимул за по-голяма конкуренция в рамките на вътрешния енергиен пазар;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

50. Припомня, че стратегическите партньорства на Съюза със страни производителки и транзитни страни, в частност със страните, обхванати от Европейската политика за съседство (ЕПС), изискват подходящи инструменти, предсказуемост, стабилност и дългосрочни инвестиции; във връзка с това изтъква, че целите на Съюза в областта на климата следва да бъдат подкрепяни от проекти на ЕС за инвестиране в инфраструктура, ориентирани към диверсифициране на пътищата на доставки и увеличаване на енергийната сигурност на Съюза, като Набуко;

51. Припомня, че в съответствие с пакета за вътрешния пазар участниците на пазара играят основна роля при финансирането на енергийна инфраструктура; признава, че за някои иновативни или стратегически важни проекти, които са оправдани от гледна точка на сигурността на доставките, солидарността и устойчивостта, но не могат да привлекат достатъчно финансови средства на пазарен принцип, може да е необходима ограничена публична подкрепа за подсилване на частното финансиране; изтъква, че подборът на такива проекти следва да се основава на ясни и прозрачни критерии, избягване на нарушаването на конкуренцията и отчитането на интересите на потребителите и следва да бъде изцяло в съответствие със законодателството на ЕС и целите му в областта на енергията и изменението на климата;

52. Подчертава, че повечето от сценариите в Енергийната пътна карта за периода до 2050 г. няма да са възможни без развитието на местни и регионални интелигентни разпределителни мрежи за електричество и газ; счита, че освен трансгранични проекти Съюзът следва да приеме мерки за подпомагане на създаването или обновяването на местни мрежи, особено по отношение на достъпа за защитени потребители;

53. Подчертава значението на Механизма за свързване на Европа, в който значителна сума от финансирането е запазена за преобразуване и по-нататъшно развитие на енергийната инфраструктура в ЕС; подчертава значението на определянето и подкрепянето на ключови устойчиви проекти в голям и в малък мащаб;

54. Подчертава ролята на подхода „обслужване на едно гише“ като допълнение към целите, които ЕС си поставя за опростяване и намаляване на бюрокрацията, като по този начин се ускоряват процедурите по разрешаване и издаване на разрешителни и се намалява административната тежест върху дружествата, искащи разрешения във връзка с развитието на енергийна инфраструктура, като същевременно се гарантира надлежното спазване на действащите правила и регламенти; призовава държавите членки да преразгледат процедурите си в тази връзка;

55. Призовава Комисията спешно да вземе мерки относно регулаторната несигурност за институционални инвеститори в търкуването на третия енергиен пакет, когато действат като пасивни инвеститори в капацитет за пренос и в капацитет за производство;

56. Призовава Комисията спешно да вземе мерки по въпроса за липсата на стимули за инвестиции в интелигентни мрежи за оператори на разпределителни системи и оператори на преносни системи в информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и други иновативни технологии, улесняващи по-добро и по-голямо използване на съществуващата мрежа;

Социално измерение

57. Приветства включването на социалното измерение в Енергийната пътна карта за периода до 2050 г.; счита, че в това отношение следва да се обърне специално внимание на енергийната бедност и заетостта; настоява, по отношение на енергийната бедност, че енергията следва да бъде достъпна за всички и призовава Комисията и държавите членки, както и местните органи и компетентните социални организации да работят заедно за намиране на съобразени с нуждите решения за решаване на проблеми като електрическата и топлинната бедност, като се акцентира по-специално върху уязвимите домакинства с ниски доходи, които са най-силно засегнати при увеличаването на цените на енергията; счита следователно, че такава стратегия следва да насърчава енергийната ефективност и пестенето на енергия, тъй като това е един от най-ефективните начини за намаляване на сметките за енергия, както и да анализира национални мерки като данъчното облагане, възлагането на обществени поръчки и ценообразуването на топлинната енергия и т.н., по-специално когато те възпрепятстват инвестициите в енергийна ефективност или оптимизирането на производството и употребата на топлинна енергия, а също така и да дава препоръки относно добрите и лошите практики; подчертава важността на разработването и съобщаването на повече мерки за енергийна ефективност, на стимулиращи предлагането и търсенето действия и на създаването на информационни кампании за утвърждаване на необходимите промени в поведението; изисква от държавите членки редовно да докладват за предприетите действия за защита на домакинствата от нарастващи сметки за енергия и от енергийна бедност; във връзка със заетостта изисква от Комисията да насърчава мерки за приспособяване на образованието, за повторно обучение и преквалификация, за да се подпомогнат държавите членки да предоставят висококвалифицирана работна ръка, готова да изиграе своята роля в енергийния преход; изисква от Комисията да предостави на Парламента до края на 2013 г. повече информация относно въздействието на този преход върху заетостта в енергетиката, в промишления отрасъл и в сектора на услугите, както и да разработи конкретни механизми за подпомагане работниците и засегнатите отрасли; препоръчва държавите членки да вземат предвид външните разходи и ползи от производството и потреблението на енергия като например ползите за здравето от подобряването на качеството на въздуха; счита, че социален диалог относно последиците от Енергийната пътна карта, който следва да обхваща всички заинтересовани страни, е ключов фактор и ще остане такъв през периода на преход;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

58. Посочва, че приемането на стратегия за намаляване на емисиите на въглерод, която не отчита положението на някои държави членки, може да доведе до значително увеличаване на енергийната бедност, която в някои държави членки се определя като положение, когато над 10 % от бюджета на домакинствата се изразходват за енергия;
59. Подчертава необходимостта от защита на потребителите от високите цени на енергията и защита на предприятията от неполярна конкуренция, както и от изкуствено занижени цени от дружества извън ЕС в съответствие с настоятелните призови, отправени на срещата на върха „Рио+20“ относно засилената роля на СТО;
60. Призовава държавите членки и международната общност да засилят способността на образователните институции да осигуряват квалифицирани кадри, както и следващото поколение учени и новатори, в области като безопасната доставка и използване на енергия, енергийната сигурност и енергийната ефективност; припомня в тази връзка важната роля на „Хоризонт 2020“ и Европейския институт за иновации и технологии за преодоляването на несъответствията между образование, научни изследвания и приложение в енергийния сектор;
61. Желаете да изтъкне ключовата роля на прозрачността на цените и информирането на потребителите; счита следователно, че от Комисията зависи да установи колкото се може по-точно въздействието на такива фактори върху цените на енергията, заплатена от отделни лица и от предприятията при различните избрани сценарии;

Ролята на отделните енергийни източници

62. Счита, че всички видове нисковъглеродни технологии ще са необходими за постигане на амбициозната цел за намаляване на емисиите на въглерод на енергийната система на ЕС като цяло, и по-специално на електроенергийния сектор; приема, че ще остане неясно кои технологии ще се докажат в техническо и в търговско отношение в рамките на необходимия срок; подчертава, че гъвкавостта трябва да се запази, за да се позволи адаптиране към технологичните и социално-икономически промени, които ще настъпят;
63. Приема, че традиционните изкопаеми горива вероятно ще продължават да бъдат част от енергийната система поне по време на прехода към нисковъглеродна енергийна система;
64. Отчита, че понастоящем ядрената енергия се използва като важен енергиен източник с ниски нива на въглеродни емисии; призовава Комисията и държавите членки, предвид поуките от произшествието във Фукушима през 2011 г., да повишат безопасността на ядрената енергия, като използват резултатите от проведените неотдавна тестове за устойчивост на ядрените реактори;
65. Изразява съгласие с Комисията, че ядрената енергия ще продължи да бъде важен допринасящ фактор, тъй като някои държави членки продължават да използват ядрена енергия като сигурен, надежден и достъпен източник на нисковъглеродно производство на електроенергия; признава, че анализът на сценариите показва, че ядрената енергия може да допринесе за понижаване на системните разходи и понижаване на цените на електроенергията;
66. Изразява съгласие с Комисията, че в краткосрочен и средносрочен план природният газ ще играе важна роля за преобразуването на енергийната система, тъй като той представлява относително бърз и рентабилен начин за намаляване на използването на други, по-замърсяващи изкопаеми горива; подчертава необходимостта от диверсифициране на пътищата за доставки на газ в Европейския съюз; отправя предупреждение срещу инвестиции, които биха могли да доведат до блокираща дългосрочна зависимост от изкопаеми горива;
67. Признава потенциала на природния газ като гъвкав резерв за балансиране на вариращите доставки на енергия от възобновяеми енергийни източници, наред със съхранението на електроенергия, взаимното свързване и системите за отговаряне на търсенето; обсъжда предоставянето на по-голямо значение на природния газ, особено ако технологиите за улавяне и съхранение на въглерода станат по-широко достъпни; счита, че целта за намаляване на емисиите на парникови газове трябва да бъде основно съображение в този контекст и преобладаваща цел за енергийния микс;
68. Счита, че не следва да се забравя ролята на втечените нефтени газове като гъвкав и надежден енергиен източник на места с липсваща инфраструктура;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

69. Изтъква необходимостта от разглеждане на проблема с очаквания ръст на вноса на газ и електроенергия в ЕС от трети държави в краткосрочен и средносрочен план с оглед гарантиране на енергийните доставки; отново заявява, че за някои региони и държави членки това предизвикателство е тясно свързано със зависимост от вноса на газ и нефт от само една трета държава; признава, че посрещането на това предизвикателство изисква, наред с другото, по-голяма роля на местните енергийни ресурси и възобновяеми енергийни източници, които са от жизненоважно значение за гарантиране на конкурентоспособността и сигурността на доставките, както и действия, насочени към разнообразяването на набора от енергийни доставчици, маршрути за доставки и източници; признава, че стратегическа цел в това отношение е осъществяването на южния газов коридор и изграждането на маршрут за доставка до ЕС на около 10 — 20 % от търсенето на газ на ЕС до 2020 г., за да стане възможно всеки европейски регион да има физически достъп до най-малко два различни източника на газ;

70. Отбелязва, че улавянето и съхранението на въглероден диоксид би могло да играе роля по пътя към намаляването на емисиите на въглерод до 2050 г.; отбелязва обаче, че улавянето и съхранението на въглероден диоксид все още се намира на етапа на научно-изследователска и развойна дейност; отбелязва, че развитието на улавянето и съхранението на въглероден диоксид остава до голяма степен несигурно поради неразрешените проблеми, като неуточнени забавяния, висока себестойност и загриженост относно ефективността; подчертава необходимостта улавянето и съхранението на въглероден диоксид по икономически ефективен, безопасен и устойчив начин да влезе в употреба в търговски мащаб възможно най-скоро; изтъква, че улавянето и съхранението на въглероден диоксид се явява също така съществена възможност за намаляване на емисиите на въглерод на редица енергоемки отрасли на промишлеността, като например рафинирането на нефт, производството на алуминий и производството на цимент; призовава Комисията да изготви междинен доклад за оценка на постигнатите резултати от използването на субсидирани от ЕС демонстрационни проекти за въглищни електроцентрали;

71. Подчертава значението на намесата чрез политики, на публичното финансиране и на подходящата цена на въглерода, за да се демонстрира и гарантира своевременното внедряване на технологията за улавяне и съхранение на въглероден диоксид в Европа от 2020 г.; подчертава значението на демонстрационната програма на ЕС за изграждане на обществено приемане и подкрепа за улавянето и съхранението на въглероден диоксид като важна технология за намаляване на емисиите на парникови газове;

72. Призовава Комисията да осъществява и насърчава обмена на знания и сътрудничеството в ЕС и в международен план, за да се гарантира, че в демонстрационните проекти за улавяне и съхранение на въглероден диоксид се използват съответните най-добри технически умения; призовава Комисията да подкрепя инвестициите в ранен етап в тръбопроводна инфраструктура и да координира трансграничното планиране за осигуряване на достъп до въглеродни поглътители от 2020 г., както и да предприема научноизследователска дейност за описване на резервоарите за съхранение в Европа; призовава Комисията да работи активно с държавите членки и с промишлеността, за да информира относно ползите и безопасността на улавянето и съхранението на въглероден диоксид с цел изграждане на обществено доверие в технологията;

73. Отбелязва, че оптималното, безопасно и устойчиво развитие и използване на вътрешните и регионалните енергийни източници и конкурентоспособността на инфраструктурата, необходима за стабилни доставки на вътрешна енергия или енергийни източници от внос, могат да допринесат за по-голяма енергийна сигурност и поради това следва да бъдат приоритет при формулирането на енергийната политика на ЕС;

74. Отбелязва, че докато продължава търсенето на продукти, основани на суров нефт, е важно поддържането на европейско присъствие в нефтепреработвателната промишленост за гарантиране на сигурност на доставките, подкрепа на конкурентоспособността на отраслите надолу по веригата, като например нефтохимическата промишленост, установяването на световни стандарти за качество на рафинирането на горива, спазването на изискванията в областта на околната среда и запазването на работните места в тези отрасли; подчертава също така констатацията на Енергийната пътна карта, че е вероятно нефтът да остане в енергийния микс дори през 2050 г., въпреки че делът му ще бъде много по-нисък отколкото в момента и че той ще служи основно като гориво за някои превози на товари и пътници на дълги разстояния;

75. Счита, че трябва да се обърне специално внимание на тези региони на държавите членки, в които в момента въглищата са преобладаващият източник на енергия и/или в които въгледобивът и производството на електричество от въглища са жизненоважни регионални източници на заетост; счита, че ще са необходими допълнителни, подкрепяни от ЕС социални мерки, за да може населението на тези региони да приеме сценариите на Енергийната пътна карта за периода до 2050 г.;

Глобални предизвикателства в областта на енергетиката

76. Като признава, че ЕС действа в глобален контекст и че самостоятелните действия не могат да дадат всички очаквани ползи, припомня заключенията на Съвета (Транспорт, телекомуникации и енергетика) от ноември 2011 г. относно укрепването на външното измерение на енергийната политика на ЕС, в които Съветът подчертава необходимостта от разширен и по-съгласуван подход на ЕС към международните отношения в областта на енергетиката, за да се посрещнат предизвикателствата пред енергетиката и изменението на климата в глобален мащаб и необходимостта да се намерят решения на въпросите за конкурентоспособността и изместването на въглеродни емисии, като същевременно се гарантират безопасни, сигурни, устойчиви и диверсифицирани доставки на енергия;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

77. Подчертава необходимостта от гарантиране на енергийната сигурност и евентуалната независимост на ЕС по отношение на доставките основно чрез насърчване на енергийна ефективност, пестенето на енергия и производство на енергия от възобновяеми източници, което заедно с други алтернативни източници на енергия ще доведе до намаляване на зависимостта от внос; отбелязва нарастващия интерес във връзка с проучването на нефтени и газови находища в Средиземно море и Черно море; счита, че е налице неотложна необходимост от установяване на всеобхватна политика на ЕС относно сондирането за нефт и газ в морето; счита, че трябва да се акцентира върху потенциалните рискове и върху очертаването на изключителни икономически зони (ИИЗ) за съответните държави членки и трети държави в съответствие с Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS), по която всички държави, членки на ЕС и ЕС са страни;

78. Изтъква, че предоставянето на лицензионни права за сондиране и очертаването на ИИЗ ще стане източник на противоречия с трети държави и че ЕС следва да поддържа висок политически профил в това отношение и да се стреми към предотвратяване на международни разногласия; подчертава, че енергията следва да се използва като двигател на мира, екологосъобразността, сътрудничеството и стабилността;

79. Призовава за това енергийната пътна карта на ЕС и Русия да се основава на принципи на взаимно зачитане и реципрочност, които са в основата на Световната търговска организация, Договора за енергийна харта и правилата на Третия енергиен пакет; призовава Комисията да прилага и изпълнява ефективно правилата на ЕС в областта на вътрешния пазар и конкуренцията по отношение на всички предприятия от енергийния сектор, които извършват дейност на територията на Съюза; приветства в тази връзка неотдавнашното разследване за антиконкурентно поведение на „Газпром“ и неговите европейски клонове и изразява съжаление относно политически мотивирания указ на президента на Руската федерация, който не позволява нейни енергийни предприятия да си сътрудничат с институциите на ЕС; настоява, че от всяко предприятие в енергийния сектор трябва да се очаква пълно сътрудничество с разследващите органи; призовава Комисията да предложи подходящ отговор на този указ и да гарантира, че разследването може да продължи;

80. Призовава Комисията изготви всеобхватен набор от краткосрочни, средносрочни и дългосрочни приоритети на енергийната политика, които ЕС да следва в отношенията си със съседните държави, с оглед на установяването на общо правно пространство, основано на свързаните с достиженията на правото на Съюза принципи и норми на вътрешния енергиен пазар; подчертава значението на по-нататъшното разширяване на Енергийната общност, особено чрез включването на страни кандидатки за членство и на държавите от Източното партньорство, Централна Азия и Средиземноморието, и създаването на механизми за правен контрол за справяне с непълното прилагане на достиженията на правото на ЕС; призовава Съюза да покаже солидарност по отношение на своите партньори, които са част от Енергийната общност; осъжда, във връзка с това, неотдавнашните заплахи на Руската федерация към Молдова;

81. Подчертава, че енергийната политика на ЕС не трябва по никакъв начин да бъде в противоречие с фундаменталните принципи, въз основа на които е създаден ЕС, в частност с демокрацията и правата на човека; в тази връзка призовава Комисията в енергийните си отношения да привилегирова производители и транзитни държави, които споделят и подкрепят същите ценности;

82. Подчертава значението на задълбочаването на сътрудничеството и диалога с други стратегически енергийни партньори; счита, че нарастващото влияние на бързоразвиващи се икономики на глобалните пазари на енергия, както и растежът в тяхното енергопотребление, правят изключително важно за ЕС да влезе в диалог с тези партньори по всеобхватен начин във всички области на енергетиката; отбелязва, че в дългосрочен план Европейският съюз трябва да увеличи координацията по отношение на закупуването на енергия от трети държави; призовава за по-тясно сътрудничество между Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), така че ЕС да говори с един глас по въпроси, засягащи енергийната политика, както е определено в законодателството на ЕС и указано от Генерална дирекция „Транспорт“ на Комисията; припомня, че Парламентът следва да бъде информиран редовно относно развитието в тази област;

83. Изтъква, че солидарността между държавите членки, за която се призовава в Договора за ЕС, следва да се прилага в ежедневната работа по вътрешната и международната енергийна политика, както и при управлението на кризи в тази област; призовава Комисията да даде ясно определение на понятието „енергийна солидарност“, за да се гарантира, че всички държави членки я спазват;

84. Подчертава, че няма да се правят компромиси с безопасността и сигурността нито на традиционни (напр. ядрени), нито на нови енергийни източници (напр. неконвенционален нефт и газ) и счита, че ЕС следва да продължи усилията си да укрепва рамката за безопасност и сигурност и да води международните усилия в тази област;

85. Подчертава, че сега, когато държавите членки се заемат със свързването и интегрирането на своите национални пазари чрез инвестиции в инфраструктурата и приемането на общи регламенти, следва да се полагат също така непрекъснати усилия за сътрудничество с Русия, за да се определят съзидателни и взаимно приемливи мерки, насочени към намаляване на несъответствията между двата енергийни пазара;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

86. Подчертава, че с изместването на доставките на енергия към развиващите се икономики, ЕС следва да се ангажира с интензивен диалог и сътрудничество с държавите от групата БРИКС относно енергийната ефективност, възобновяемите енергийни източници, чистите въглища, улавянето и съхранението на въглероден диоксид, интелигентните мрежи, изследванията в сферата на термоядрения синтез и ядрената безопасност; ЕС следва също да разработи ясна политика за сътрудничество в научните изследвания и иновациите в енергийния отрасъл с тези държави;

87. Призовава ЕС да продължи да играе активна роля в международните преговори за глобално споразумение по въпросите на климата; подчертава необходимостта ЕС да знае какви ще бъдат последствията от провал на преговорите за глобално споразумение по въпросите на климата; изразява съжаление, че в Пътната карта не се представя сценарий, при който няма постигнато споразумение; подчертава, че постигането на правнообвързващо споразумение в световен мащаб относно намаляване на емисиите и участието в този процес на страните с най-големи емисии в света, като Китай, Индия, САЩ и Бразилия, ще увеличи шансовете за постигане на реално намаляване на емисиите на парникови газове; посочва необходимостта да се отговори на предизвикателството на изместването на въглеродни емисии чрез избягване на преместването извън пределите на ЕС на енергийно интензивните промишлени отрасли;

Схема за търговия с емисии (СТЕ)

88. Признава, че схемата търговия с емисии понастоящем е основният — макар и не единственият — инструмент за намаляване на емисиите на парникови газове на промишления отрасъл и за насърчаване на инвестициите в безопасни и устойчиви нисковъглеродни технологии; отбелязва, че подобряването на структурата на СТЕ е необходимо, за да се увеличи способността на схемата да отговаря на икономическите спадове и възходи, да се възстанови сигурността на инвеститорите и да се засилят основаните се на пазара стимули за инвестиции в и използване на нисковъглеродни технологии; отбелязва, че всяка структурна промяна в схемата за търговия с емисии ще изисква всеобхватна оценка на екологичните, икономически и социални последици, както и на въздействието ѝ върху инвестициите в нисковъглеродни технологии, върху цената на електроенергията и върху конкурентоспособността на енергийно интензивните промишлени сектори, в частност по отношение на риска от изместване на въглеродните емисии; призовава Комисията и държавите членки да улеснят и насърчат за разработването на иновативни, безопасни и устойчиви технологични решения от промишления сектор в ЕС;

89. Изисква от Комисията да представи възможно най-скоро допълнителна оценка с предложения за препоръчителни действия, които могат да предотвратят риска от изместване на въглеродни емисии поради преразпределение на производствени съоръжения в места извън ЕС, като се акцентира по-специално върху допълнителни сценарии, при които се вземат ограничени или не се вземат по-нататъшни действия в световен мащаб за намаляване на въглеродните емисии;

90. Изтъква, че секторът, който се намира извън схемата за търговия с емисии, причинява около 55 % от емисиите на ЕС на парникови газове, както и че е от съществено значение да се гарантира, че заедно със секторите, обхванати от СТЕ, секторите извън СТЕ също поемат своята отговорност за намаляването на емисиите; изтъква необходимостта от политическо ръководство на равнище ЕС и от предприемане на конкретни действия за разглеждане на този проблем;

91. Признава, че СТЕ се сблъсква с непредвидени проблеми и че натрупаният излишък от квоти ще намали стимула за инвестиции за ниска въглеродна интензивност за дълги години напред; отбелязва, че това излага на опасност ефективността на СТЕ като основен механизъм на ЕС за намаляване на емисиите, който създава равни условия за конкурентни технологии, дава гъвкавост на дружествата да разработват своя собствена стратегия за намаляване на емисиите и предвижда конкретни мерки за борба с изместването на въглеродните емисии. призовава Комисията да приеме мерки за коригиране на недостатъците на СТЕ, за да може тя да функционира съгласно първоначално предвиденото. предлага тези мерки да включват:

- а) възможно най-скорошно представяне на доклад до Парламента и Съвета, в който да се разглеждат, наред с други аспекти, въздействията върху стимулите за инвестиции в технологии с ниска въглеродна интензивност и рискът от изместване на въглеродни емисии. ако е целесъобразно, преди започването на третата фаза Комисията следва да измени регламента, посочен в член 10, параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО, за да приложи подходящи мерки, които могат да включват задържани на необходимото количество квоти;
- б) предлагане във възможно най-ранен срок на законодателство за изменение на изискването за ежегодно линейно намаление от 1,74 %, с цел да се изпълнят изискванията на целта за намаляване на емисиите на CO₂ в срок до 2050 г.;
- в) предприемане и публикуване на оценка на стойността на евентуалното установяване на резервна цена за търгуването с квоти;
- г) предприемане на стъпки за увеличаване на входящата съответна информация и прозрачността на регистъра на СТЕ с оглед на по-ефективното наблюдение и оценка;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

Изследователска дейност, човешки ресурси, нови технологии и алтернативни горива

92. Счита, че цените играят решаваща роля за инвестициите в енергетиката и производството на енергия; отбелязва, че политиките за насърчаване на производството на енергия от възобновяеми източници в различните държави членки следва да бъдат разглеждани като „крива на учене“; изразява становището, че относително високите цени на изкопаемите горива напоследък ще насърчат развитието на производството на енергия от възобновяеми източници, при условие, че бъдат премахнати политическите и пазарни пречки; препоръчва държавите членки да насърчават и подкрепят по-ефикасни схеми за подкрепа за енергията от възобновяеми източници, за да се сведе до минимум увеличението на цените на енергията; изисква от Комисията да проучи възможности за по-координирана, сближаваща и интегрирана европейска система за подпомагане на енергията от възобновяеми източници;

93. Счита, че увеличението на сметките за енергия в ЕС през последните години доведе до „интелигентен“, основан на здравия разум подход за намаляване на потреблението на енергия чрез енергийна ефективност и пестене на енергия; изтъква значението на това тази естествена, но недостатъчна сама по себе си промяна в поведението, да бъде съпроводена от правилните политически действия и финансова подкрепа, за постигане на по-добро равнище на енергоспестяване; изтъква необходимостта от стимулиране на потребителите за генериране на собствена енергия; изтъква, че ролята на ИКТ и тяхното прилагане в рамките на интелигентните мрежи е от все по-голямо значение за развитието на ефикасно потребление на енергия и по-специално за разработването на програми за оптимизация на потреблението (в т.ч. интелигентни измервателни уреди), които следва да подпомогнат потребителите да се превърнат в активни заинтересовани страни по отношение на енергийната ефективност, предоставяйки им лесни за разбиране данни в реално време относно потреблението на енергия в домакинствата и предприятията и връщащи се в мрежата излишък, както и информация относно мерките и възможностите за енергийна ефективност;

94. Счита, че енергийната инфраструктура следва да бъде ориентирана в по-голяма степен към крайните потребители, като се набляга повече върху взаимодействието между капацитета на разпределителната мрежа и потреблението, и подчертава необходимостта от двупосочни потоци от електроенергия и информация в реално време; изтъква ползите за потребителите от новите технологии, като например управлението на енергията от страна на потребителите и системите за отговаряне на търсенето, които подобряват енергийната ефективност при доставките и търсенето;

95. Счита, че разгръщането на интелигентни мрежи е неотложен въпрос, както и че без тях интеграцията на разпределеното производство от възобновяеми източници и подобряването на ефективността на потреблението на електроенергия (които са в основата за постигането на целите 20/20/20 на пакета от мерки в областта на климата и енергетиката) няма да бъдат възможни;

96. Подчертава ролята на интелигентните мрежи, които позволяват двупосочна комуникация между производителите и потребителите на електроенергия, като изтъква, че интелигентните мрежи могат да дадат възможност на потребителите да наблюдават и приспособяват своето потребление на електроенергия; изтъква, че силната защита на личните данни и програмите за повишаване на осведомеността на потребителите, като например информационни кампании в училища и университети, са от основно значение преди всичко за действителното въздействие на интелигентните измервателни уреди; подчертава, че държавите членки следва да осигурят достъп до съответната налична информация на интернет страници за потребители, както и че всички участници като строители, архитекти и доставчици на оборудване за топлина, охлаждане и електроенергия следва да получават актуална информация, да сравняват цените и услугите и въз основа на това да избират доставчика на енергия, който в най-голяма степен отговаря на техните потребности;

97. Призовава Комисията да гарантира, че „Хоризонт 2020“ и Европейските партньорства за иновации в рамките на инициативата „Съюз за иновации“ дават приоритет на оптимизирането на енергийните системи и необходимостта от разработване на всякакви видове устойчиви технологии с ниска въглеродна интензивност, за да се стимулира конкурентоспособността на ЕС, да се насърчат възможностите за работа и да се създадат стимули за отговорно енергийно поведение; подкрепя в това отношение целите на Европейския стратегически план за енергийните технологии и на свързаните с него Европейски промишлени инициативи; изтъква, че на насърчаването на енергийната ефективност и намаляването на цената на енергията от възобновяеми източници посредством технологични подобрения и иновации следва също да се даде най-висок приоритет, наред с другото чрез заделяне на по-голям дял от публичните бюджети за научни изследвания в областта на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност, по-специално в „Хоризонт 2020“ и плана SET;

98. Твърди, че научните изследвания в областта на новите алтернативни горива са от съществено значение за посрещане на дългосрочните екологични и климатични цели и следователно очаква от програмата „Хоризонт 2020“ да предостави необходимите стимули;

99. Подчертава значението на по-нататъшната изследователска и развойна дейност от страна на публичните институции и от промишлеността за подобряване и повишаване на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници и природен газ в пътнотранспортния сектор, в морския сектор и в сектора на въздухоплаването;

Отопление и охлаждане

100. Призовава да се обърне по-голямо внимание на секторите на отоплението и охлаждането; призовава в тази връзка ЕС да разгледа възможностите за пълна интеграция на сектора на отоплението и охлаждането в преобразуването на енергийната система; отбелязва, че понастоящем този сектор представлява близо 45 % от крайното потребление на енергия в Европа и че е необходимо по-добро разбиране на важната роля на отоплението и охлаждането; във връзка с това призовава Комисията да

Четвъртък, 14 март 2013 г.

събере необходимите данни, отразяващи енергийните източници за отоплението и охлаждането и начините на тяхното използване, както и разпределението на топлоенергията сред различните групи крайни потребители (напр. жилищен сектор, промишленост, третичен сектор); насърчава развитието на комбинирани топло- и електроцентрали, които използват енергия от възобновяеми източници или възстановена или отпадна топлина и подкрепя по-нататъшните проучвания в областта на охладителните и отоплителните системи с оглед изпълнение на амбициозната политика на ЕС; призовава публичните органи да актуализират прогнозите си за търсенето по отношение на отоплението до 2050 г. и да представят оценки на въздействието на състоянието на подземните пластовете по региони с оглед оптимизиране на разпределянето на ресурси; призовава освен това Комисията и държавите членки да разпределят по-голямо финансиране за местните енергийни инфраструктури, като например централното отопление и охлаждане, в т.ч. чрез НИРД и иновативни финансови инструменти, водещи до ефикасни решения с ниски или никакви въглеродни емисии, които ще заменят вноса и обхващания цяла Европа обмен/транспорт на енергия; отбелязва, че вече съществуващите решения за енергия от възобновяеми източници (геотермална енергия, енергия от биомаса, включително от биоразградими отпадъци, слънчево отоплителна и водно-/въздушноотоплителна енергия) в комбинация с мерките за енергийна ефективност, имат потенциал за постигане на освобождаване от въглеродни емисии на потреблението на топлинна енергия до 2050 г. по по-разходоефективен начин, като същевременно се решава проблема с енергийната бедност;

Заклучителни забележки

101. Приветства предстоящите съобщения на Комисията относно улавянето и съхранението на въглероден диоксид, вътрешния пазар, енергийната ефективност и енергийните технологии, с оглед постигането на по-нататъшен напредък при изборите на политика, посочени в Енергийната пътна карта за периода до 2050 г.;

102. Счита, че за да се гарантира сигурността на енергийните доставки, следва да се обърне специално внимание на регионите по външните граници на ЕС, като се подпомага свързването в мрежа и развитието на нови енергийни инфраструктури в сътрудничество със съседните държави;

103. Отбелязва, че поради различните географски условия е невъзможно за всички региони да се прилага енергийна политика от типа „един размер е подходящ за всички“; счита — независимо от критериите за съвместна дейност и като отчита необходимостта от спазване на рамките на политиките на ЕС — че на всеки европейски регион следва да бъде позволено да следва индивидуален план, съобразен с неговото положение и икономика и насочен към разработване на такива енергийни източници, които могат да постигнат целите на Енергийната пътна карта за периода до 2050 г. най-ефективно, и припомня, че по-конкретно производството на енергия от възобновяеми източници играе ключова роля за развитието и заетостта както в селските, така и в различни от селските райони; следователно призовава всички региони да разработят и приложат енергийни стратегии и да обсъдят включването на енергетиката в своите научноизследователски и новаторски стратегии за интелигентна специализация;

104. Подчертава значението на прозрачността, демократичния контрол и участието на гражданското общество в отношенията с трети държави в областта на енергетиката;

105. Подчертава значението на намаляването на общото потребление на енергия и на повишаването на енергийната ефективност в транспортния сектор, включително чрез транспортно планиране и подпомагане на обществения транспорт на равнището на държавите членки; подчертава също така, че проектите в областта на енергията от възобновяеми източници в рамките на програмата за трансевропейски мрежи за транспорт и енергия (TEN-T и TEN-E) следва да бъдат ускорени;

106. Счита, че общата цел за намаляване на емисиите на въглерод изисква съществено намаляване на емисиите от транспорта, което означава по-нататъшно разработване на алтернативни горива, подобряване на ефективността на транспортните средства, както и значително нарастване на използването на електроенергия и във връзка с това високи равнища на инвестициите в инфраструктура за производство и пренос на електроенергия, в управление на мрежи и в съхранение на енергия; посочва, че са необходими бързи действия, за да се избегне обвързване с по-високи емисии поради продължителен жизнен цикъл на инфраструктурата;

107. Твърдо насърчава идеята да бъдат включени заключенията от работния документ на Комисията „Региони 2020 — оценка на бъдещите предизвикателства за регионите в ЕС“ относно значението на отчитането и на потенциала на най-отдалечените и най-слабо развитите региони в сферата на енергийните доставки напред;

108. Обръща внимание на сложната връзка между енергийните доставки, доставките на храни и развитието в сферата на сигурността, особено по отношение на неустойчивото първо поколение биогорива, които могат да окажат отрицателно социално и екологично въздействие върху развиващите се държави; препоръчва следователно да се увеличат инвестициите и разработването на устойчиви съвременни биогорива от селскостопански отпадъчни продукти и водорасли;

Четвъртък, 14 март 2013 г.

109. Припомня значението на екологосъобразността на производството на енергия; призовава държавите членки да прилагат изискванията за оценката на въздействието върху околната среда стриктно и спрямо всякакъв вид производство на енергия, включително от неконвенционален газ;

110. Призовава Комисията да подкрепи включването на така наречената „клауза за енергийна сигурност“ във всички търговски споразумения, споразумения за асоцииране и споразумения за партньорство и сътрудничество с държави производители и транзитни държави, с която да се утвърди кодекс на поведение и изрично да се очертаят мерки, които да се предприемат в случай на едностранна промяна на условията от страна на един от партньорите;

111. Отбелязва значението на едно широко сътрудничество в Арктическият регион, особено между страните в Евроатлантическото пространство, включително на споразумение за специален режим; във връзка с това призовава Комисията да представи цялостна оценка на ползите и рисковете от участие на ЕС в Арктическият регион, включително анализ на риска за околната среда, с оглед на много уязвимите и незаменими области, особено в Крайния север;

112. Отбелязва, че арктическите води са гранична морска среда с особено значение за Европейския съюз и че те играят важна роля за смекчаването на изменението на климата; подчертава, че сериозната загриженост за околната среда във връзка с арктическите води изисква специално внимание, за да се гарантира защитата на околната среда в Арктика по отношение на нефтените и газови дейности в морски райони, в т.ч. проучванията, като се взема предвид опасността от сериозни аварии и необходимостта от ефективен отговор; насърчава държавите членки, които членуват в Арктическият съвет, активно да насърчат усилията за поддържане на възможно най-високи стандарти за екологична безопасност в тази уязвима и единствена по рода си екосистема, наред с другото чрез създаването на международни инструменти за предотвратяване, готовност и реагиране на замърсяване с нефт на морските води в Арктика, по-специално като активно предлагат на правителствата политики, които ги карат да се въздържат от разрешаването на нефтени и газови дейности в морски райони, в т.ч. проучвания, докато не бъде осигурен ефективен отговор за такива аварии;

o

o o

113. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

P7_TA(2013)0089

Оценки на риска и безопасността (т. нар. „стрес тестове“) на атомните електроцентрали в Европейския съюз и свързаните дейности

Резолюция на Европейския парламент от 14 март 2013 г. относно оценки на риска и безопасността („стрес тестове“) на атомните електроцентрали в Европейския съюз и свързаните с тях дейности (2012/2830(RSP))

(2016/C 036/12)

Европейският парламент,

— като взе предвид Съобщение на Комисията от 4 октомври 2012 г. относно широкообхватните оценки на риска и безопасността („стрес тестове“) на атомните електроцентрали в Европейския съюз и свързаните с тях дейности (COM (2012)0571),

— като взе предвид последващите посещения за установяване на факти на място, организирани от Групата на европейските регулатори в областта на ядрената безопасност (ENSREG), след приключване на процеса на преглед на стрес тестовите, с цел обмен на информация по отношение на предприетите, планирани или в процес на разглеждане на равнище обект мерки за подобряване на безопасността в резултат на стрес теста и за определяне на добри практики, забележителни успехи, както и на всякакви извлечени поуки или трудности, срещнати при прилагането на тези мерки,